

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a Mgr. Jiřího Gottwalda v právní věci žalobce **Spolku Nízký Jeseník**, se sídlem v Šternberku, Těšíkov 9, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem v Praze 10, Vršovická 65, za účasti osob zúčastněných na řízení I) ADI VTE s.r.o., se sídlem v Praze 6, Podbabská 1112/13 a II) Naše Křišťanovice, z.s. se sídlem v Křišťanovicích č.p. 124, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 20.5.2014 č.j. 720/580/14, 32097/ENV, ve věci povolení výjimky,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 20.5.2014 č.j. 720/580/14, 32097/ENV, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 24.1.2014 č.j. MSK 170299/2013, kterým byla povolena výjimka dle ust. § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen zákon č. 114/1992 Sb.) ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů uvedených v § 50 odst. 2 téhož zákona, konkrétně ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje krkavce velkého v souvislosti s užíváním stavby „*4ks větrných elektráren v k.ú. Rejchartice v obci Dvorce*“ na pozemcích parc. č. 363/12, 363/11, 412/13 a 363/10 v k.ú. Rejchartice.

V podané žalobě žalobce namítl tyto žalobní body:

- 1) Nesprávné vyhodnocení existence veřejného zájmu a důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Nebylo prokázáno, jaký konkrétní přínos bude posuzovaný záměr představovat. Žalovaný uvedl, že vycházel ze zákonů týkajících se podpory obnovitelných zdrojů energie, podle žalobce však neexistuje žádný platný předpis v rámci České republiky (dále jen ČR) ani Evropské unie (dále jen EU), který by tvrdil, že výstavba obnovitelných zdrojů energie je obecně veřejným zájmem. Konkrétní zhodnocení přínosu záměru také zcela chybí a napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné a nezákonné. Žalovaný nespecifikoval, jaké přírodní zdroje záměr ušetří a v jakém množství, vyhýbá se zhodnocení toho, kolik emisních skleníkových plynů konkrétní záměr uspoří. Rovněž nebylo uvedeno, kolik konkrétně posuzovaný záměr vyrobí elektrické energie.
- 2) Žalovaný se nevypořádal s konkrétními námitkami žalobce. Žalobce namítl, že větrné elektrárny již v současnosti nepotřebují podporu, a také že sociální a ekonomický význam větrných elektráren je negativní a je ve veřejném zájmu podobné záměry nerealizovat. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného k argumentaci správního orgánu I. stupně týkající se počtu nových pracovních míst. Podle žalobce v tom nelze vidět přínos stavby, není-li specifikováno, kolik konkrétně takových pracovních míst záměr přinese. Žalovaný ve svém rozhodnutí odmítá připustit skutečnosti vyznívající v neprospěch větrných elektráren a posuzovaný záměr natolik obhájí, že vytváří pochybnost o své nezávislosti. Žalobce také v odvolání uvedl konkrétní studii, podle které dojde ke snížení cen nemovitostí. Tyto skutečnosti nelze odbýt tvrzením, že jde o spekulaci, jak učinil žalovaný. Žalobce dále poukázal na metodický pokyn ministerstva místního rozvoje z roku 2007 nazvaný „Stavby a zařízení pro výrobu energie z vybraných obnovitelných zdrojů“, v němž je mj. uvedeno, že výrobní elektřiny a tepla se nepovažují za veřejnou technickou infrastrukturu a nemohou být vymezeny územně plánovací dokumentací jako veřejně prospěšné stavby. I proto se domnívá, že na větrné elektrárny nelze pohlížet jako na stavby ve veřejném zájmu.
- 3) Žalobce v odvolání uvedl, že energii by bylo možné vyrobit i z jiných obnovitelných zdrojů (např. biomasa, v konkrétní lokalitě se přímo nabízí např. využití skládkového odpadu), které by chráněné druhy neohrožovaly, pokud by takový požadavek existoval. Tento fakt správní orgány vůbec nevzaly v úvahu. Žalovaný uvedl celou řadu možností realizací obnovitelných zdrojů energie a zcela zaujatě uvedl jen jejich nedostatky, zatímco nedostatky větrné energetiky zamlčuje. Jeho postup je tak v rozporu se zákonem. Žalobce má za to, že jiné uspokojivé řešení existuje, pokud by zde byla potřeba pro výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů, je ji možné vyřešit tak, aby to nebylo v konfliktu s veřejným zájmem.
- 4) Správní orgány obou stupňů ve svém hodnocení vycházely z odborného podkladu „Krkavec velký a možné ovlivnění ze strany VTE“ zpracovatele Mgr. R. K. z října 2013, který je z velké části koncipován tak, že porovnává vliv realizovaných větrných elektráren s menšími elektrárnami, pro něž bylo dříve vydáno nějaké dílčí

povolení a uvádí, že zvětšení velikosti VTE je z hlediska ohrožení druhu nepodstatné. Autor vyvolává dojem, jakoby pro tyto menší VTE už byla výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů udělena. To je v rozporu se skutečností. V žádosti o udělení výjimky je uvedeno, že se týká druhu krkavec velký a že v předmětné lokalitě bylo pozorováno 5 exemplářů tohoto druhu. Správní orgány se spokojily pouze s několikadenním pozorováním, jehož výsledky zcela neodpovídají skutečnému stavu, neboť v místě se pravidelně vyskytuje několik desítek jedinců, kteří se shromažďují na nedaleké skládce. V žádosti není uvedena vzdálenost jednotlivých VTE od shromaždiště, směr přeletu krkavců, ani žádné jiné konkrétní podmínky lokality, případně jejich srovnání s citovanými studiemi. Není uvedena problematika např. rušení krkavce hlukem větrných elektráren. V žádosti odborném podkladu jsou uvedeny vzájemně rozporné skutečnosti, které pouze potvrzují, že podklad je zpracován účelově. Například je uvedeno, že „riziko kolize je možné“, což je v rozporu s tvrzením „dotčení druhu se tak s ohledem na absenci kolizí v oblasti nepředpokládá“. Tvrzení správního orgánu I. stupně, že byla problematika řešena ve srovnání s jinými studiemi a záměry v ČR i v zahraničí nemůže obstát, neboť nejsou uvedeny konkrétní podmínky v lokalitě a není jasné, zda jsou srovnatelné s citovanými studiemi. Podle žalobce je proto rozsah hodnocení v podkladu Mgr. K. nedostatečný. Vliv rušení, zraňování a usmrcování považuje žalobce za zcela zásadní a udělení výjimky není možné. Nebylo prokázáno, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Dále žalobce zdůraznil, že se na místě vyskytují další chránění živočichové, např. dudek chocholatý, čáp černý, řada druhů netopýrů. V průběhu řízení žadatel podal žádost o udělení výjimky pro celou řadu dalších druhů. Podle žalobce je neakceptovatelné, aby byly výjimky udělovány pro jednotlivé druhy odděleně. To, že si žalovaný neověřil existenci dalších chráněných druhů, je důkazem nezákonnosti napadeného rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření uvedl, že s většinou žalobních námitek náležitě vypořádal v napadeném rozhodnutí.

K žalobnímu bodu 1) žalovaný uvedl, že veřejný zájem na výrobě energie z obnovitelných zdrojů je deklarován obecně např. v čl. 7 Ústavy ČR, v zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, dále v Kjótském protokolu, směrnici Rady č. 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. Takto deklarovaná podpora není vázána na cílový podíl obnovitelných zdrojů na hrubé domácí spotřebě energie a nemusí vždy spočívat ve formě konkrétních dotací z veřejného rozpočtu. Z žádného právního předpisu nevyplývá, že by větrná energie mezi obnovitelné zdroje nepatřila nebo že by jiné obnovitelné zdroje byly preferovány před větrnou energií. Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie není závislá na konkrétní úspoře CO₂, ani není definována určitým výkonem. Zjišťování takových skutečností by bylo v rozporu se zásadou procesní ekonomie, neboť tyto okolnosti nedisponují relevantní vypovídací schopností. K námitce žalobce, že nejsou specifikovány přírodní zdroje, které budou předmětnou stavbou uspořeny, žalovaný uvedl, že výroba energie z obnovitelných zdrojů je obecně realizována na úkon neobnovitelných zdrojů, a proto považoval za zcela nadbytečné v odůvodnění napadeného rozhodnutí tuto obecně známou skutečnost zdůrazňovat. Požadavek žalobce na konkretizaci množství uspořených přírodních zdrojů považuje žalovaný za

nerelevantní, neboť podpora využívání obnovitelných zdrojů energie není závislá ani na konkrétní úspoře přírodních zdrojů.

K bodu 2) žaloby k námitce týkající se vzniku pracovních míst žalovaný uvedl, že v současné době má nesporně pozitivní význam vznik jakéhokoliv počtu nových pracovních příležitostí. V posuzované věci však tato okolnost není stěžejním argumentem. Námitka znehodnocení krajiny nebo poklesu cen nemovitostí je zcela nedůvodná, neboť takové posouzení není předmětem napadeného rozhodnutí. Žalovaný navíc považuje tuto argumentaci za spekulativní. Žalovaný zdůraznil, že stavba VTE je v souladu s územním plánem obce Dvorce.

K bodu 3) žaloby žalovaný uvedl, že se vypořádal v napadeném rozhodnutí s názorem žalobce, že energii je možné vyrobit i z jiných obnovitelných zdrojů. Vzhledem k tomu, že žalobce pouze obecně poukazoval na takovouto možnost bez zohlednění reálných možností, poukázal žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí na zjevná a obecně známá negativa výroby energie z těchto zdrojů. Žalovaný zdůraznil, že stavba VTE byla posuzována podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 100/2001 Sb.) a toto posuzování bylo ukončeno závěrem zjišťovacího řízení, že daný záměr nebude dále posuzován, protože nemá významný vliv na životní prostředí. Na základě podmínek závěru zjišťovacího řízení bylo k předmětnému záměru vypracováno právníckou osobou Regionální centrum EIA s.r.o. v lednu 2010 biologické hodnocení, v němž bylo konstatováno, že dotčená lokalita není ve střetu s významným tahovým biokoridorem ptáků a předmětná stavba nepředstavuje z hlediska fauny významný zásah do populací druhů a jejich prostředí a lze je akceptovat. Žalovaný má proto s ohledem na uvedené za to, že v posuzované věci dochází pouze k teoretickému a nevýznamnému zásahu do přirozeného vývoje krkavce velkého.

K poslednímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně v rozhodnutí připustil větší koncentraci krkavce v dané lokalitě z důvodu blízkosti zmíněné skládky, než je 5 jedinců. V žádosti sice není uváděna vzdálenost VTE od shromaždiště krkavce velkého, žalovaný však považuje za podstatné, že tento druh se vyskytuje v dané lokalitě pouze při přeletech a nepovažuje také za podstatné posouzení, do jaké vzdálenosti létá, neboť tato skutečnost na posouzení jeho možného zraňování či usmrcení při přeletech nemá žádný vliv. Rušení chráněného druhu hlukem vyhodnotil správní orgán I. stupně jako nevýznamné, vizuální rušení pak jako krátkodobé. Označený chráněný druh je navíc na zvýšené hodnoty hluku adaptabilní a nepatří mezi druhy živočichů, u kterých může být problém tzv. akustické maskování. Dle odborného posudku Mgr. K. je možnost kolize krkavce velkého a VTE pouze teoretická, kterou sice připouští, ale nepředpokládá. Podle žalovaného je nezbytné vycházet zejména z biologie konkrétního druhu a Mgr. K. se dlouhodobě zabývá hodnocením druhů VTE na mortalitu ptáků a netopýrů. Žalovaný nemá důvod zpochybňovat jeho závěry. Žalovaný tedy na základě tohoto odborného posouzení shledal podmínku, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany (§ 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.) za splněnou. K žádostem o povolení výjimky ve vztahu k jiným chráněným živočichům žalovaný již v napadeném rozhodnutí konstatoval, že vliv stavby ve vztahu k těmto živočichům je

povinen hodnotit v rámci jiného správního řízení v návaznosti na podání jednotlivých žádostí. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění – dále jen s.ř.s.) a byl vázán obsahem žalobních bodů uvedených v žalobě (ust. § 75 odst. 2 s.ř.s.).

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že dne 9.12.2013 byla Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, oddělení ochrany přírody a zemědělství (dále jen správní orgán I. stupně) doručena žádost o povolení výjimky z ochranných podmínek zvlášť chráněných druhů podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. pro užívání stavby 4 ks větrných elektráren v k.ú. Rajchartice v obci Dvorce, a to pokud jde o ochranu krkavce velkého. Přílohou žádosti bylo odborné posouzení vypracované Mgr. R. K. dne 14.10.2013. Oznámením ze dne 12.12.2013 bylo zahájeno řízení o povolení výjimky. Podáním ze dne 1.1.2014 se vyjádřil účastník řízení občanské sdružení Naše Křišťanovice. Dne 31.12.2013 podal vyjádření také žalobce. Rozhodnutím ze dne 24.1.2014 č.j. MSK 170299/2014 vydal správní orgán I. stupně povolení výjimky. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 11.2.2014 odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.

Podle ust. § 56 odst. 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb. výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí.

Krajský soud neshledal důvodným první žalobní bod, v němž žalobce namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného v souvislosti s vymezením obecně veřejného zájmu, jímž je výstavba obnovitelných zdrojů a nedostatečně konkrétním zhodnocením přínosu záměru. Žalovaný se s téměř totožnou odvolací námitkou vypořádal na str. 4 a dále na str. 7 napadeného rozhodnutí. Krajský soud toto odůvodnění žalovaného považuje za ucelenou správní úvahu, která nevykazuje znaky nepřezkoumatelnosti. Krajský soud má shodně s žalovaným za to, že ačkoliv žádný právní předpis výslovně neupravuje, že výstavba obnovitelných zdrojů je veřejným zájmem, neznamená to, že takový veřejný zájem neexistuje. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl právní předpisy, z nichž lze celospolečenskou podporu využívání energie z obnovitelných zdrojů dovodit, ať už jde o právní předpisy ČR nebo EU a krajský soud toto jeho vyhodnocení plně aprobuje. Shodný názor má krajský soud také na nadbytečnost specifikace konkrétního přínosu předmětného záměru. Požadavky žalobce na přesné zhodnocení ve vztahu k emisím skleníkových plynů, množství vyrobené energie apod. nemají opodstatnění v žádném právním předpisu. Přínos konkrétního záměru je vyjádřen již jeho podřazením pod pojem veřejný zájem a tedy samotnou správní úvahou o naplnění existence této zákonné podmínky. V posuzované věci žalovaný podle názoru soudu v již označené části napadeného rozhodnutí této zákonné podmínce dostatečným a přezkoumatelným způsobem dostál.

Výše uvedenou argumentací má krajský soud za částečně vypořádaný také žalobní bod 2), k němuž dále uvádí, že v kontextu s odůvodněním rozhodnutí správního orgánu I. stupně považuje za zcela případnou argumentaci žalovaného ve vztahu k otázce vzniku pracovních míst, neboť odůvodnění správního orgánu I. stupně v této části je významově naprosto marginální a nepředstavuje nosný argument, na němž by bylo rozhodnutí postaveno. Dále krajský soud podotýká, že v tom, že žalovaný neshledal důvodnými námitky žalobce proti udělení výjimky nelze spatřovat jeho podjatost či nezávislost. Obsahem správního spisu má krajský soud za prokázané, že žalobce v průběhu správního řízení žádnou námitku podjatosti nevznnesl. Argumentaci snížením cen nemovitostí, kterou uvedl žalobce v odvolání, krajský soud shodně s žalovaným považuje za spekulativní. Navíc se i v tomto případě jedná o argumentaci nepřiléhavou zcela se míjející s předmětem řízení, jímž je posouzení možnosti udělit výjimku z ochrany konkrétního druhu živočicha. Snížení cen nemovitostí nemůže být považováno za relevantní kritérium v uvedeném správním řízení. Argumentaci žalobce metodickým pokynem ministerstva místního rozvoje z roku 2007 krajský soud rovněž považuje za nepřípadnou, neboť metodický pokyn je jednak předpisem nižší právní síly, který není obecně závazný, jednak v tomto konkrétním případě je účel tohoto předpisu spojen se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění. Pojem „veřejně prospěšné stavby“, jež metodický pokyn vymezuje a pojem „veřejný zájem“ ve smyslu ust. § 56 odst. 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb. nelze směřovat, neboť druhé z uvedených sousloví má mnohem širší význam. Úvaha správních orgánů obou stupňů byla zaměřena na naplnění podmínky existence veřejného zájmu a nikoliv veřejně prospěšné stavby. Krajský soud na základě uvedené argumentace žádnou z námitok obsažených v žalobním bodě 2) neshledal důvodnou.

V třetím žalobním bodě žalobce namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou spatřuje ve způsobu, jímž se žalovaný vypořádal s jeho odvolací námitkou, že energii by bylo možno vyrobit i z jiných obnovitelných zdrojů. Žalovaný se s námitkou vypořádal na str. 7 napadeného rozhodnutí, kde skutečně vymezil negativa spojená s výrobou energie z jiných, a to i obnovitelných zdrojů. Krajský soud má obsahem napadeného odvolání za prokázané, že žalobce žádný konkrétní protinávrh neuvedl a neučinil tak ani v podané žalobě, ačkoliv v ní výslovně uvedl, že „má stále za to, že jiné uspokojivé řešení existuje“. Krajský soud je toho názoru, že nebyl-li předložen konkrétní protinávrh, s jehož existencí a přínosem by se žalovaný měl vypořádat, pak za takového procesního stavu nelze, než setrvat v rovině teoretických úvah, což žalovaný učinil a krajský soud v jeho postupu neshledal pochybení ani nepřezkoumatelnost. Ani v tomto bodě není proto žaloba důvodná.

Poslední žalobní bod krajský soud rovněž neshledal důvodným. Žalovaný se v podstatě s totožnou odvolací námitkou vypořádal na str. 8-10 napadeného rozhodnutí, a to velmi podrobným způsobem. Žalovaný nejprve odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí v části týkající se námitky žalobce směřující proti odbornému posudku Mgr. K. a s vyhodnocením se plně ztotožnil. Dále žalovaný vycházel z obsahu odborného posudku a uvedl důvody, pro které posudek neshledal rozporuplným. Zabýval se také otázkou vzdálenosti VTE od shromaždiště krkavce velkého, otázkou vizuálního rušení a rušení hlukem a rovněž podrobně závěry, které Mgr. K. v odborném posudku uvedl. Krajský soud tuto také část odůvodnění rozhodnutí žalovaného plně aprobuje. Jelikož žalobce v posledním žalobním bodě toliko opakoval svá tvrzení uvedená již v odvolání, aniž by jakýmkoliv způsobem

rozporoval argumentaci, jíž se žalovaný s jeho námitkami vypořádal, nemá krajský soud více, co by uvedl. Pokud v závěru tohoto žalobního bodu žalobce namítl, že žalovaný se měl zabývat udělením výjimky hromadně pro všechny druhy chráněných živočichů, ve vztahu k nimž byly podány žádosti o její udělení, jedná se o žalobní námitku překračující rámec předmětu řízení. Předmětem řízení je udělení výjimky pro zvláště chráněného živočicha krkavce velkého, a proto není možno posuzovat proces udělení výjimek pro jiné živočišné druhy. Jak správně uvedl žalovaný, řízení o udělení výjimky je řízením návrhovým a správní orgán je povinen vycházet z obsahu návrhu, což bylo v posuzované věci plně respektováno.

Na základě shora uvedené argumentace krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.). Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu soudního spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 12. května 2016

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu